

23 במאי 2019

לכבוד מר ערן בן-ימיני

מנכ"ל חיים וסביבה

שלום רב,

הנדון: הזמנה לנציגי ארגוני הסביבה להצטרף לוועדת ההיגוי לקידום ניהול ותכנון משולב של החוף והים (ICZM) ברשויות המקומיות בישראל

אדם טבע ודין ופורום רשויות החוף מתכבדים להזמין שניים מנציגי ארגוני הסביבה כחברים בוועדת ההיגוי לפרויקט קידום ICZM בישראל.

הגישה האינטגרטיבית לניהול המרחב החופי (ICZM) מיושמת בעולם במטרה לתת מענה אפקטיבי ומקיים לאתגרים שעומדים בפני רשויות חוף, וביניהם – תשתיות שעושות שימוש במשאבי החוף והים, צפיפות הולכת וגוברת, מערכת אקולוגית רגישה, ריבוי בעלי עניין ובעלי סמכות, פיתוח מואץ, ניגודי עניינים ושינוי אקלים. אתגרים אלו מאפיינים, ואולי אף ביתר שאת, את המצב ברצועת החוף של ישראל.

לאור זאת, פורום רשויות החוף ואדם טבע ודין יזמו הכנת מסגרת עקרונות לניהול ותכנון החופים המקומיים ברוח עקרונות ה- ICZM הבינלאומיים. לצורך כך אנו מקימים את ועדת ההיגוי ומזמינים את נציגי ארגוני הסביבה לקחת בה חלק, ולסייע בניווט לקראת יישום ICZM בישראל.

מטרתה של ועדת ההיגוי לייצר פלטפורמה משמעותית להכרות והטמעה של עקרונות ה- ICZM בישראל, תוך שיתוף כלל בעלי העניין ומומחים שונים כערך מוביל בתהליך. מטרתנו היא לייצר בסיס ידע ועקרונות מוסכמים, המותאמים להווה הישראלית מבחינת צרכים, מסגרות משפטיות, יכולות והיבטים אקולוגיים, שיהוו בסיס לתכנון ולניהול החופים בישראל.

עבודת ועדת ההיגוי מיועדת להנחות יצירת אסטרטגיות וכלים, לביסוס ויישום עקרונות אלו, כולל – חלופות ליישום ICZM בישראל, וקביעת מתודולוגיה להכנת תכניות אסטרטגיות ברשויות. ועדת ההיגוי תבחן ותגדיר מנגנון משותף לרשויות החוף לניהול רצועת החוף הים תיכונית, בשיתוף כלל הרשויות, בעלי העניין ומשרדי הממשלה.

בנספח למכתבנו זה, ישנו פירוט רחב יותר על הפרויקט, על ועדת ההיגוי ותפקידיה ועל לוחות הזמנים וסדרי העבודה הצפויים.

נשמח לפרט ולהשיב על כל שאלה, בכתב, בשיחה או בפגישה.

בברכה,

עמית ברכה, עו"ד
מנכ"ל אדם טבע ודין

אופיר פז-פינס
מנהל פורום רשויות החוף

נספח – על ועדת ההיגוי לקידום ICZM בישראל

במסגרת הפרויקט המשותף של אדם טבע ודין ופורום רשויות החוף

• מה זה ICZM ולמה זה חשוב?

הגישה האינטגרטיבית לניהול המרחב החופי (ICZM) אומצה בעולם כמענה לאתגרים שעומדים בפני רשויות חוף, וביניהם – הפיתוח האנושי המואץ, תשתיות שעושות שימוש במשאבי החוף והים, צפיפות הולכת וגוברת, מערכת אקולוגית רגישה, ריבוי בעלי עניין, בעלי סמכות, ניגודי עניינים ושינוי אקלים.

מטרתם של עקרונות ה- ICZM היא לייצר איזון הולם בין צרכים סביבתיים וצרכי פיתוח אנושיים. מסגרת ה- ICZM מסמנת 6 מטרות:

1. לתווך, באמצעות תכנון כוללני של פעילויות, את הצרכים הסביבתיים והנופיים של אזורי החוף והים;
2. לשמר אזורי החוף לטובת הדור הנוכחי והדורות הבאים;
3. להבטיח שימוש בר-קיימא במשאבים טבעיים, בפרט בכל הנוגע לשימוש במים;
4. להבטיח הגנה על מערכות אקולוגיות ונופיות בחוף ובים;
5. למנוע / או לצמצם את השפעות הסיכונים (כגון שינוי אקלים) כתוצאה מפעילות טבעית או אנושית;
6. לייצר קוהרנטיות בין יוזמות ציבוריות ופרטיות ובין החלטות הרשויות הציבוריות; הלאומיות, האזוריות והמקומיות, המשפיעות על השימושים ברצועות החוף והים.

בישראל, בדומה לאתגרים סביבתיים רבים אחרים, גם אתגרי החוף והים מועצמים בשל המאפיינים הסביבתיים, הגיאוגרפיים והדמוגרפיים. ואולם, על אף שגובשו כבר בעבר המלצות הקרובות ברוחן לעקרונות ה- ICZM מטעם גופים שונים ("תכנית המרחב הימי לישראל" של מנהל התכנון, "תכנית ימית לישראל" של הטכניון), הללו טרם זכו לעיגון פורמאלי, בפועל, עודנו רחוקים מאד מגישה זו, כאשר למרחב הציבורי החופי בישראל אין אפילו הגדרה מקובלת, תכנונית או מושגית ויש שונות גדולה בין הרשויות וחלוקת סמכויות שונה ממקומות אחרים בעולם. החופים בארץ הם משאב מצומצם שנמצא תחת לחצים כבדי משקל, והינו בעל ערך ציבורי, כלכלי וסביבתי עצום. מסגרת ה- ICZM ועקרונות הגישה מהוות כלי יעיל ואיכותי לניהול ותכנון איכותיים ומקיימים של הסביבה החופית בישראל.

לאור חשיבות הטמעתה של גישת ה- ICZM בישראל, פורום רשויות החוף ואדם טבע ודין מקימים את ועדת ההיגוי שמטרתה לייצר פלטפורמה משמעותית לחיזוק ההכרות וההטמעה של עקרונות ה- ICZM בישראל. כל זאת, תוך עמידה על שיתוף כלל בעלי העניין ומומחים שונים כערך מוביל בתהליך. מטרתנו

היא לייצר בסיס ידע ועקרונות מוסכמים, המותאמים להוויה הישראלית מבחינת צרכים, מסגרת משפטית, יכולות והיבטים אקולוגיים, שיהוו בסיס לתכנון ולניהול החופים בישראל. בין היתר, אנו מבקשים לקדם תשתיות מבניות ליישום ICZM הן בכל רשות והן במסגרת שיתוף פעולה בין הרשויות, לרבות משרדים ממשלתיים, מוסדות תכנון וגופי שלטון מרכזי

• תפקיד ועדת ההיגוי

מטרת עבודתה של ועדת ההיגוי היא להוות צוות מוביל, רב תחומי ומקצועי, לקידום הטמעת ה ICZM. לאור ריבוי בעלי העניין במרחב החופי והימי, וביזור הסמכויות השלטוניות בתחום, יש צורך בהקמת מנגנון מתכלל לניהול ותכנון מרחב זה. עבודת ועדת ההיגוי מיועדת ליצור כלים, סטטוטוריים ואחרים, לביסוס ויישום עקרונות ה ICZM בארץ על רקע חוסר ניהול ותכנון משולב ברשויות החוף אל מול התמורות שחלו בנושא זה בעולם. בין הסוגיות שיובאו לשולחן ועדת ההיגוי:

- בחינת ואישור הרקע המקצועי בנושא ICZM, לרבות:
    - מסמך מדיניות של סקירת המצב המשפטי והתכנוני בארץ
    - אישור מסמך חלופות ליישום ICZM בישראל
    - בחירת מתווה מתאים לארץ וגיבוש מודל על בסיס המלצות הצוות הליבה
  - הטמעת ICZM ברשויות:
    - אישור מיפוי מצב קיים ברשויות
    - קביעת מתודולוגיה וקריטריונים לבחירת רשויות להכנת תכניות
    - בחירת הרשויות
  - הקמת וגיבוש מנגנון לניהול רצועת החוף והים בגישת ה- ICZM:
    - אישור הגדרת המסגרת החוקית למנהלת
    - קביעת מבנה ותפקידי המנהלת
    - בחירת נושאים רוחביים לפעילות מיוחדת, כמו המצוקים, חופים מוכרזים, נגישות לחופים..
  - רתימה:
    - סיוע ברתימת הרשויות למהלך ה ICZM
    - שימוש כ"שגריר" של נושא ה ICZM בארץ לרבות רתימה של אנשי ממשל וגופים מרכזיים
- נוספים

- התכנסות הועדה תהיה מדי חודשיים / שלושה לפי התקדמות העבודה.